

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

УДК 658(14.001)

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Коровай О.- ст. 2 курсу, гр.Фвн-21

Науковий керівник - к.е.н., доцент Погрішук Г.Б.

Вінницький начальніо-науковий інститут економіки ТНЕУ

Протягом тривалого часу вченими-економістами досліджується економічна сутність фінансових ресурсів. Проте це не втратило своєї актуальності й у сучасних умовах трансформації та розвитку ринкової економіки України. Наведено найбільш поширені в економічній літературі тлумачення фінансових ресурсів як економічної категорії та визначення фінансових ресурсів підприємства. У вітчизняній економічній науці немає загальноприйнятої думки щодо трактування сутності фінансових ресурсів підприємства, найчастіше фінансові ресурси підприємства визначають як грошові доходи та надходження або ж фонди грошових ресурсів.

Так, А.М. Поддєрьогін та інші автори під фінансовими ресурсами розуміють «грошові кошти, що є в розпорядженні підприємств, до яких належать грошові фонди й та частина грошових коштів, яка використовується в не фондовій формі. Основними джерелами фінансових ресурсів є власні та залучені кошти підприємства» [6, с. 10].

Романенко О.Р. вважає, що «фінансові ресурси є матеріальним утіленням фінансових відносин на рівні господарських суб'єктів. Під ними слід розуміти акумульовані підприємством грошові кошти з різних джерел, які надходять у господарський обіг і призначені для покриття його потреб» [7, с. 80].

Аналогічне розуміння сутності фінансових ресурсів підприємства можна знайти і в роботах П.А. Лайка, М.В. Мниха, О.Д. Василика, К.В.Павлюка.

Зокрема, Василик О.Д., вважає, що для науково обгрунтованого визначення поняття фінансових ресурсів треба чітко визначити ті критерії, яким воно повинне відповідати. До них належать джерела створення, форми виявлення, цільове призначення [2].

Колчина Н. В., Поляк Г. Б., Павлова Л. П. та ін. поряд із фінансовими ресурсами виділяють таке поняття, як «капітал», тобто, частину фінансових ресурсів, що вкладена у виробництво та приносить дохід після завершення обороту. Іншими словами, вони розглядають капітал підприємства як перетворену форму фінансових ресурсів [4, с. 11].

Заслуговує на увагу підхід до фінансових ресурсів В.М.Опаріна, який стверджує, що фінансові ресурси – це сума коштів, спрямованих в основні засоби та обігові кошти підприємства. Це авансовані кошти, що вкладаються в обіг і мають обов'язково повернутись. Але це не всі грошові кошти, а тільки ті гроші, які роблять гроші, тобто на основі використання яких формується додана вартість [5, с. 133]. Разом з цим він зазначає, що є підстави стверджувати, що поняття «капітал» і «фінансові ресурси» – близькі за змістом. Водночас між капіталом і фінансовими ресурсами наявні суттєві відмінності. З одного боку, не вся сума капіталу виконує функції фінансових ресурсів, що пов'язані із забезпеченням виробничого процесу. А з другого – не всі фінансові ресурси набувають ознак капіталу» [5]. Сума джерел формування активів підприємства, зафіксована в пасиві балансу, являє собою капітал підприємства. Власний, позиковий і залучений капітал, який формує, з одного боку, фінансові ресурси підприємства та бере участь у фінансуванні його активів, а з іншого – є зобов'язанням перед конкретними власниками – державою, юридичними та фізичними особами. Таким чином, ми бачимо, що одні автори виділяють фінансові ресурси з доходів підприємства, другі – із його капіталу, а треті – і з капіталу, і з доходу одночасно.

Василик О.Д., вважає, що для науково обгрунтованого визначення поняття фінансових ресурсів треба чітко визначити ті критерії, яким воно повинне відповідати. До них належать джерела створення, форми виявлення, цільове призначення [2].

З огляду на вище сказане, приходимо до висновку, що фінансові ресурси підприємства - це сукупність коштів у формі доходів та зовнішніх надходжень призначених для виконання фінансових зобов'язань і здійснення витрат щодо забезпечення розширеного відтворення. Саме вони в значному ступені визначають здатність підприємства ефективно функціонувати.

Література

1. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси: Навч. посібник / За заг. ред. В. Д. Базилевича. — К.: Атіка, 2007. — 368 с.
2. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. — К.: НІОС. — 2000.— 416с.
3. Финансы : учебник для вузов / под. ред. проф. Л.А.Дробозиной.— М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2004. — 527 с.
4. Финансы предприятий : учебник для вузов / Н. В. Колчина [и др.]. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. — 447 с.
5. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія) : навч. посібник / В. М. Опарін. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : КНЕУ, 2005. — 240 с.
6. Фінанси підприємств : підручник / А. М. Поддєрьогін [та ін.] ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. — 5-те вид., перероб. та допов. — К. : КНЕУ, 2004. — 546 с.
7. Романенко О. Р. Фінанси : підручник / О. Р. Романенко. — К. : ЦНЛ, 2006. — 312 с.